

Remissyttrande

Datum 2026-03-06

Diarienummer: IKN 2026-00075

Ert diarienummer: Fi2026/00350

Till Finansdepartementet

Yttrande gällande Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät KOM

Sammanfattning

Västra Götalandsregionen är i huvudsak positiv till Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät. Förslaget kan bidra till ökad harmonisering, bättre investeringsförutsättningar och stärkt resiliens i elektroniska kommunikationsnät inom EU.

Regionen välkomnar särskilt ambitionen att stärka den europeiska samordningen kring resiliens, spektrumhantering och marknadsfunktion. Samtidigt är det viktigt att harmoniseringen utformas på ett sätt som tar hänsyn till medlemsstaternas olika geografiska och strukturella förutsättningar samt den svenska marknadsmodellen med lokala och regionala nätägare.

Västra Götalandsregionen bedömer att flera delar av förslaget har begränsad praktisk betydelse i svensk kontext, exempelvis bestämmelser kopplade till kopparavveckling. Samtidigt är andra delar – särskilt resiliens, spektrumförvaltning och utvecklingen av specialiserade tjänster – av betydelse även ur ett regionalt perspektiv.

Bakgrund

Västra Götalandsregionen (VGR) har beretts tillfälle att yttra sig över Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät (Digital Networks Act).

VGR svarar utifrån sitt regionala utvecklingsuppdrag och sitt ansvar för regional samhällsplanering, digital infrastruktur och kollektivtrafik. Yttrandet har hanterats av Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN).

Synpunkter på förslaget

DEL I – Tillämpningsområde, mål och definitioner

Vårt ställningstagande

Västra Götalandsregionen är positiv till ambitionen att modernisera och harmonisera regelverket för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster inom EU.

Regional relevans

Ett gemensamt europeiskt regelverk påverkar indirekt förutsättningarna för investeringar, utbyggnad och långsiktig drift av digital infrastruktur i Västra Götaland.

Bedömning av förslagets ändamålsenlighet

Ett tydligare regelverk kan bidra till ökad transparens och samordning mellan medlemsstater. Samtidigt är det viktigt att regelverket fortsatt möjliggör hänsyn till olika geografiska och strukturella förutsättningar.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Säkerställ att definitioner och tillämpningsområde är teknikneutrala och kan hantera framtida teknikutveckling.
- Tydliggör hur förordningen ska samspela med befintliga EU-regelverk inom elektronisk kommunikation och digital infrastruktur.

DEL II – Resiliens

Vårt ställningstagande

Västra Götalandsregionen ställer sig positiv till Del II om resiliens. Förslaget utgör ett viktigt steg för att stärka den strukturella motståndskraften i elektroniska kommunikationsnät på unionsnivå och bidrar till en mer samordnad europeisk hantering av risker, störningar och kriser. Regionen välkomnar särskilt

ambitionen att etablera ett gemensamt planeringsunderlag och tydligare samverkansstrukturer.

Regional relevans

Trots Sveriges höga utbyggnadsgrad kvarstår strukturella sårbarheter i nätens topologi, bland annat kopplade till beroenden och geografisk koncentration av trafikflöden. Västsverige har samtidigt ett strategiskt geografiskt läge i den nordiska nätstrukturen, med internationella fiberförbindelser och anslutningar mot övriga Europa. Regionens position innebär att frågor om redundans, alternativa trafikvägar och robust internationell uppkoppling är särskilt relevanta ur ett resiliensperspektiv. Ett unionsgemensamt ramverk för analys av nätens arkitektur, kapacitet och beroenden är därför relevant även i svensk kontext.

Bedömning av förslaget ändamålsenlighet

Västra Götalandsregionen bedömer att förslaget i huvudsak är ändamålsenligt. En gemensam beredskapsplan och förbättrad informationsdelning kan öka transparensen kring systemriskerna och skapa bättre underlag för att analysera nätens beroenden och prioritera åtgärder för ökad robusthet.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Klargör gränsdragningen mellan unionsgemensam samordning och medlemsstaternas ansvar för nationell säkerhet och operativ krishantering.
- Tydliggör hur skyddsvärd och säkerhetskänslig information ska hanteras inom ramen för den unionsgemensamma planeringen.
- Förtydliga hur den unionsgemensamma beredskapsplanen ska förhålla sig till befintliga nationella strukturer, så att dubbelreglering och överlappande krav undviks.

DEL III – Tillstånd på den inre marknaden och passförfarande

Vårt ställningstagande

Västra Götalandsregionen är positiv till ambitionen att stärka den inre marknaden för elektroniska kommunikationsnät och tjänster genom ett harmoniserat tillståndsförfarande som minskar regulatorisk fragmentering.

Regional relevans

Näringslivet i regionen verkar internationellt och är beroende av robust och

konkurrenskraftig digital infrastruktur. Den svenska marknadsmodellen präglas av lokala och regionala nätägare, inklusive kommunala stadsnät och fiberföreningar, vars verksamhet i huvudsak är nationell eller lokal. För aktörer med en sådan verksamhetsinriktning bedöms den direkta betydelsen av ett europeiskt passförfarande vara begränsad, medan indirekta effekter på konkurrensförhållanden och marknadsstruktur kan få betydelse även på regional nivå.

Bedömning av förslagets ändamålsenlighet

Förslaget framstår i huvudsak som ändamålsenligt i sitt syfte att underlätta gränsöverskridande verksamhet och minska administrativa hinder. De praktiska fördelarna bedöms dock i första hand kunna tillfalla aktörer med verksamhet i flera medlemsstater. Harmonisering bör därför utformas så att konkurrensneutralitet och proportionalitet säkerställs, samtidigt som medlemsstaternas möjlighet att beakta nationella förutsättningar respekteras.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Klargör hur det gemensamma tillståndsförfarandet förhåller sig till medlemsstaternas befintliga tillsyns- och regleringsansvar.
- Tydliggör hur proportionalitetsprincipen ska tillämpas så att administrativa krav inte medför oproportionerliga effekter för mindre eller lokalt verksamma aktörer.
- Förtydliga hur harmoniseringen ska säkerställa konkurrensneutralitet och undvika oavsiktliga marknadskoncentrationseffekter.
- Klargör hur medlemsstaternas handlingsutrymme att beakta geografiska och strukturella förutsättningar ska respekteras inom ramen för den gemensamma ordningen.

DEL IV – Resurser (radiospektrum och nummerresurser)

Vårt ställningstagande

Västra Götalandsregionen är positiv till ambitionen att stärka harmoniseringen av radiospektrum och nummerresurser inom EU. En mer enhetlig och förutsägbar reglering kan bidra till effektivare användning av spektrumresurser och mer långsiktiga förutsättningar för utvecklingen av mobil kommunikationsinfrastruktur.

Regional relevans

I Västra Götaland, med varierande geografiska och demografiska förutsättningar, är tillgången till radiospektrum central för att möjliggöra mobil täckning i både tätorter och landsbygdsområden, inklusive längs transportstråk och i industriella miljöer. Förutsägbara och långsiktiga tilldelningsvillkor är därför viktiga för planering av nätutbyggnad och teknikutveckling. Satellitbaserade kommunikationstjänster kan i vissa situationer utgöra ett komplement till markbaserad infrastruktur och bidra till ökad robusthet och täckning, särskilt i områden där utbyggnad av marknät är begränsad eller vid störningar i befintliga nät.

Bedömning av förslagets ändamålsenlighet

Förslaget framstår i huvudsak som ändamålsenligt i sitt syfte att skapa större enhetlighet i tilldelningsprinciper för radiospektrum inom unionen. Samtidigt är det viktigt att harmoniseringen utformas så att medlemsstaternas ansvar kan upprätthållas i frågor där nationella förutsättningar och säkerhetsaspekter är relevanta.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Klargör hur harmoniserade tilldelningsprinciper ska samspela med medlemsstaternas ansvar för nationell säkerhet.
- Förtydliga hur nationella och geografiska förutsättningar kan beaktas inom ramen för harmoniseringen.
- Tydliggör hur regleringen av nummerresurser ska tillämpas i praktiken i gränsöverskridande sammanhang.

DEL V – Övergång till fiber, marknadens funktion och konkurrens**Vårt ställningstagande**

Västra Götalandsregionen har i huvudsak en positiv syn på ambitionen att främja utbyggnaden av mycket högkapacitetsnät inom EU. Samtidigt konstaterar regionen att de delar av förordningen som syftar till att underlätta övergången från koppar till fiber har begränsad praktisk betydelse i svensk kontext, där kopparnäten i stort sett redan har avvecklats.

Regional relevans

I Västra Götaland är fiberinfrastruktur redan väl etablerad genom en kombination av kommersiella operatörer, kommunala stadsnät och lokala nätägare. Frågan om övergång från koppar till fiber har därför i stor utsträckning redan hanterats i praktiken, och för regionen är regleringen främst av principiell betydelse i ett europeiskt perspektiv.

Bedömning av förslagets ändamålsenlighet

Förslaget framstår som ändamålsenligt för medlemsstater där kopparbaserade accessnät fortfarande utgör en central del av infrastrukturen, eftersom tydligare regler för kopparavveckling kan bidra till att påskynda moderniseringen av nätinfrastrukturen. I en svensk kontext bedöms effekten däremot vara begränsad.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Inga ytterligare förtydliganden bedöms nödvändiga i denna del utifrån Västra Götalandsregionens perspektiv.

DEL VI – Tjänster

Vårt ställningstagande

Regionen ser särskilt positivt på möjligheten att utveckla specialiserade tjänster med garanterad kvalitet, eftersom sådana lösningar kan vara viktiga för samhällskritiska funktioner, exempelvis inom hälso- och sjukvården.

Regional relevans

I Västra Götaland utvecklas bland annat vårdformer där patienter kan få avancerad vård i hemmet. Sådana lösningar ställer i vissa fall krav på stabil uppkoppling och garanterad tjänstekvalitet. Möjligheten att inom ramen för ett öppet internet tillhandahålla specialiserade tjänster kan därför vara av betydelse för utvecklingen av framtida vård- och omsorgstjänster.

Bedömning av förslagets ändamålsenlighet

Västra Götalandsregionen bedömer att förslaget i huvudsak är ändamålsenligt. Det är positivt att regelverket fortsatt värnar principen om ett öppet internet samtidigt som det skapar förutsättningar för specialiserade tjänster där hög tillförlitlighet och kvalitet är avgörande.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Förtydliga hur specialiserade tjänster ska definieras och avgränsas i förhållande till principen om nätneutralitet.

- Klargör hur kvalitetssäkrade tjänster kan utvecklas för samhällsviktiga funktioner, såsom hälso- och sjukvård, utan att påverka den öppna internettrafiken negativt.

DEL VII – Styrning

Vårt ställningstagande

Västra Götalandsregionen är i huvudsak positiv till ambitionen att stärka den europeiska samordningen inom styrningen av elektroniska kommunikationsnät och tjänster. Samtidigt är det viktigt att en stärkt unionsgemensam styrning utformas på ett sätt som respekterar medlemsstaternas ansvar för nationell reglering, säkerhet och genomförande.

Regional relevans

I Västra Götaland utvecklas och förvaltas digital infrastruktur i samspel mellan nationella myndigheter, kommunala stadsnät, privata operatörer och regionala initiativ. Regionen har samtidigt ett strategiskt geografiskt läge i den nordiska nätstrukturen, med internationella fiberförbindelser och anslutningar mot övriga Europa. Det är därför viktigt att europeiska styrningsstrukturer bidrar till bättre kunskapsunderlag om nätens struktur, kapacitet och beroenden, utan att försvåra den etablerade ansvarsfördelningen mellan nationell, regional och lokal nivå.

Bedömning av förslagets ändamålsenlighet

Västra Götalandsregionen bedömer att förslaget i huvudsak är ändamålsenligt i sin ambition att stärka samordningen mellan medlemsstater och förbättra analys och informationsutbyte inom sektorn. Samtidigt är det viktigt att den föreslagna styrningen samspelar med redan etablerade europeiska strukturer för informationsdelning och samverkan, exempelvis de system och samarbeten som används inom cybersäkerhetsområdet.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Klargör hur den föreslagna styrningsstrukturen ska samspela med medlemsstaternas befintliga regleringsmyndigheter och institutionella ansvarsfördelning.
- Förtydliga gränsdragningen mellan unionsgemensam samordning och medlemsstaternas ansvar för nationell säkerhet och operativ styrning.
- Tydliggör hur informationsdelning och analys på EU-nivå ska samordnas med befintliga europeiska system för incidentrapportering och informationsutbyte, exempelvis inom cybersäkerhetsområdet.

- Klargör hur skyddsvärd och säkerhetskänslig information ska hanteras inom ramen för den unionsgemensamma analysen av digital infrastruktur.

DEL VIII – Allmänna och slutliga bestämmelser

Vårt ställningstagande

Västra Götalandsregionen har inga invändningar mot de allmänna och slutliga bestämmelserna i förordningen.

Regional relevans

Bestämmelserna har begränsad direkt regional betydelse men är viktiga för att säkerställa en enhetlig tillämpning av regelverket inom EU.

Bedömning av förslaget ändamålsenlighet

Västra Götalandsregionen bedömer att bestämmelserna är ändamålsenliga för att säkerställa uppföljning och konsekvent tillämpning av förordningen.

Behov av förtydliganden eller kompletteringar

- Inga ytterligare förtydliganden bedöms nödvändiga utifrån Västra Götalandsregionens perspektiv.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Västra Götalandsregionen

Louise Jeppsson

Ordförande i Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

Sofia Hellberg

Infrastruktur- och kollektivtrafikchef